

SockenMagazinet

Informationsblad för dig med anknytning till Ramkvillabygden

Nr 197

augusti 2016

Sågverket i Ramkvilla

Som bekant för de flesta så har styrelsen i Södra beslutat att avveckla sågverket här i Ramkvilla (samt sågverket i Torsås). Vad som kanske är mindre bekant är av vilken *anledning*;

Är man en vän av ordning så är det ju rimligt att beslutet tolkas som en konsekvens av att Ramkvilla-sågen har gjort ett dåligt jobb och inte uppnått de satta målen.

Detta är dock inte sanningen!

Det finns statistik som visar att Ramkvilla-sågen är bland dom bättre sågverken inom Södra-koncernen vad gäller att hålla affärsplanen, och det hör inte till ovanligheterna att det produceras över 1 000 kubikmeter under ett dygn. Det anrika Hördegårds-sågverket är dessutom skuldavskrivet och således inte en ekonomisk belastning för Södra, och trots att Södra i princip har infört ett investeringsförbud i Ramkvilla (samt hos andra mindre sågverk), och förvägrat betydande teknisk modernisering av anläggningen, så har sågverket och dess personal inte bara producerat godkända volymer, utan det senaste halvåret faktiskt ÖKAT produktionen.

Vidare så har sågverket fungerat som en pulsåder för bygden och har som arbetsgivare åt drygt 45 personer erbjudit åtskilliga arbetstillfällen till såväl gamla trotjänare som sommarjobbare, nytexaminerade ungdomar och pensionärer som vill ha fortsatt sysselsättning. Dessutom innehar Ramkvilla ett sågverk känt för dess

flexibilitet; såglinjen kan mata igenom alltifrån klentimmer till övergrova stockar som är 5,8 decimeter i diameter, samt allt däremellan. Denna produktionserfarenhet skulle ha gjort anläggningen till en naturlig och integrerad pusselbit i framtidens miljövänliga skogsbruk (där Södra påstår sig stå i frontlinjen), där tanken är att skogsägare ska kunna tjäna pengar på biologisk mångfald snarare än på medelgrova granåkrar allenast. Sågverket i Ramkvilla kunde därmed fungera som en naturlig uppsamlingsplats för närliggande skogsägare att sälja och vidareförädla sin barr-, löv- och blandskog.

All denna outnyttjade potential har dock styrelsen valt att ödelägga genom att med sitt beslut avveckla ett av koncernens mest välskötta sågverk. Tilläggas bör också att beslutsproceduren från Södras sida präglades av en utstuderad lågsinhet;

Beslutet inte bara hemlighölls under en lång period, utan personalen väggades in i en känsla av **falsk framåtanda** och upplevelsen att anläggningens framtid låg i personalens egna händer (Södra har det senaste halvåret uppmuntrat personalen att känna tillförsikt inför framtiden genom visionära utbildningsatsningar och installeringar av stopptidssystem med mera). Beteendet har varit, rent ut sagt, bedrägligt, och inte ens nyanställningar förhindrades trots att beslutet redan var fattat, och åtskilliga nyanställda gav upp både jobb och bostad i tron att sågverket i Ramkvilla var något att lägga sin framtid i.

Varför betar sig då Södra så här?

Sanningen finner ni om ni googlar "Värö" alternativt nämner denna ort för någon insatt (förbered er på ett cyniskt uppvaknande).

Hur som helst så pågår förnedringen i skrivande stund; Södra vägrar nämligen att sälja anläggningen och har redan planerat att stycka sönder maskinerna från varandra och sälja dom styckvis. Dom väljer alltså att lemlästa ett anrikt och fullt fungerande sågverk så att ingen annan koncern kan köpa det och utnyttja potentialen som de själva uppenbarligen inte klarat av att förvalta. Dom verkar inte ens förstå att det *för dom själva* finns en nytta med ha ett fungerande sågverk (om än i vila) beläget på det medlemstata Småländska höglandet, redo att nyttjas vid akut behov (läs: stormar)

Men Södra har i alla fall spelat ut sitt trumfkort; överraskningsmomentet!

Mordet på verksamheten är redan genomförd, men organskövlingen av anläggningen måste de genomföra inför öppen ridå!

Det är här som den här namnlistan kommer in i bilden;

om ni finner Södras agerande - som ovan beskrivits - både orimligt och oetiskt, skriv då ert namn härintill för att protestera mot att Södra ska omvandla den anrika Ramkvilla-sågen till ett av Sveriges mest överkvalificerade industriskelett!

Mvh Rickard Melkersson

Tillägg:

Texten om sågverket finns uppsatt på anslagstavlan utanför Puttes Lanthandel i Ramkvilla. Där hänger även namnlistan om man vill skriva under.

Redaktionen

Hörnebo Skiffergruva

Upplust gruva med musik. Spelningen startar 22.00 och håller vanligtvis på mellan 40 och 60 minuter. Inträde 60 kr/person.

3/8

Norrvidingespel

Vore det inte fint med Svenskt folk-musik från Tjureda i gruvan? Jag har ett mycket fint förslag nämligen Norrvidingespel skrev Kristina Manna i somras. Norrvidingespel framför traditionell och nyskriven lokal folkmusik från trakterna norr om Växjö, Norrvidinge härad. Framförs på fiol, nyckelharpa, sång, gitarr, trumma och saxofon

10/8

Göteborgslärkorna. Vi är en grupp äldre flickor med sångarrötter i Lodolakören, Göteborg (grundad 1926) och som under flera år haft glädjen att få tillbringa ett par härliga sommandagar på Tallhaga vid Vallsjön. Under ett av dessa tillfällen besökte vi Hörnebo skiffergruva, där vi inte kunde låta bli att brista ut i sång.

Välkomna!

Kom och fira med oss! Golfbanan fyller 10 år!

Vi i Ramkvilla Golfklubb bjuder in alla medlemmar, Ramkvillabor och närboende till att komma och fira vårt jubileum lördag den 13 augusti!

Tävlingar

På programmet står dels en spännande ProAm tävling där deltagarna är tränare som vi haft under de här 10 åren, ordföranden i närliggande

klubbar samt sponsorer och vissa medlemmar. Det blir också en annan tävling med enbart våra medlemmar, en s.k. flaggtävling där varje deltagare tilldelas det antal slag som han/hon har enligt handicapsystemet och när man spelat det antalet slag som man tilldelats sätter man ner flaggan. Den som kommit längst på 9 hål vinner. Mycket underhållande även för icke deltagare.

Tävling nr 3 och 4 kan även icke golfare/medlemmar deltaga i. Kan du träffa en nätkorg från 50 eller 75 meter? Pris till alla som lyckas! 10 kr för 3 bollar. Eller är du en fena på att putta? Kom och prova din lycka även här!

Tidsprogram

Kl. 10.00 – välkomnas alla som ska deltaga i ProAmtävlingen och Flagg-tävlingen och minglar över en brunch.

Kl. 11.00 – 12.00 - första start i ProAm och flaggtävlingen på hål 1. Vi har två "kiosk-stationer" utmed banan där vi säljer dricka, bullar, godis m.m. Allt kostar 10 kr!

Kl. 15.00 Jubileumstal och prisutdelning. Därefter fixar några av våra duktiga medlemmar en härlig grillbuffé med massor av god mat. Möjlighet finns att sitta i tält om värdgudarna inte är med oss. Biljetter till grillbuffén köps hos Putte, även biljetter för barnen ska hämtas ut senast 6 augusti. Kostnaden för maten är 150,-/vuxen, 75,- för barn över 10 år, under 10 år gratis. Även icke medlemmar är naturligtvis hjärtligt välkomna att köpa biljetter och att deltaga hela dagen!

Drycker av olika slag till grillbuffén köps inne i golfshopen/kansliet där vi även säljer glass.

Styrelsen och festkommittén hälsar alla hjärtligt välkomna på festen! /gm Elsa (tel. 0705 530772).

Årsmöte och kräftskaiva!

Medlemmar och andelsägare hälsas välkomna till årsmöte för Skärbäcks Kultur och Turistförening, verksamhetsåret 2015/2016

Tid och plats: 10 september kl 17.00 i Skärbäcksgården.

Efter årsmötet följer kräftskaiva! Precis som förra året anordnar vi en kräftskaiva direkt efter årsmötet. SKTF bjuder på välkomstdrink, kräftor, bröd, smör och ost. Resterande tillbehör, t.ex. pajer, sallader, janssons, tar var och en med sig i form av kny-tis. Tillbehören dukar vi upp på ett gemensamt buffébord.

Egen dryck medtages.

Anmälan till kräftskaivan görs till Elsa Anderman, 0709-626970, senast 28 augusti.

Varmt välkomna!

Höstens gympa

Vi vill börja med och tacka för den fina utmärkelsen vi fick för vår insats som gypaledare, årets Ramkvillabo, och det värmer i hjärtat när man läser den fina motiveringen. Vi är tack-samma för att ni hänger i och kommer på våra träningar vecka ut och vecka in. Både roligt och peppande att stå inne i mitten, se hur alla kämpar och gör sitt bästa efter egen för-måga. Känner ofta tacksamhet att vi är så blandade åldrar och att alla är vänliga och måna om att alla ska känna sig välkomna. Detta är fantastiskt och en av Ramkvillabygdens styrkor! Vi gör gemensamt en viktig insats för vår hälsa!

Vi kommer att köra ett gypapass ute den 29/8 kl 19, vid regn är vi inomhus. Sedan startar höstterminen den 5/9. Måndagar kör vi gympa kl 19 och torsdagar är det cirkelträning 19.15.

För att delta behöver man ett medlemskap i Örjansklubben samt tillkommer en deltagaravgift på 100 kr/termin från 18 år och 50 kr för barn och ungdomar.

Som ni kanske har hört firar ÖKR 75 år i år och detta tycker vi skulle vara roligt att uppmärksamma under hösten även i motionssektionen. I skrivande stund har vi börjat spåna kring detta och vi återkommer med mer info längre fram. Kom gärna med förslag.

Vår förhoppning är att alla ska känna att man kan delta i våra pass efter

egen förmåga så var inte rädda för att komma och testa!

Välkomna till en ny gympahöst!

Lina och Pia

Ramkvillas nya hemsida lanserad!

Den som besöker webbsidan www.ramkvilla.com eller www.ramkvilla.se kan läsa om all den aktivitet vi har här i bygden. Under juli har en ny webbplats lagts upp som är enklare att administrera och uppgifterna på sidan ska nu vara uppdaterade. Ser du ändå något felaktigt som bör ändras så kontakta oss, tack.

Några nyheter på sidan är:

- Ett kalendarium, med Google som underlag, finns under rubriken Aktuellt. Det är ett komplement till det som finns på Sockenmagazinet.
- De senaste inläggen från Ramkvillas Facebook-grupp, i kortversion, dyker upp på förstasidan av hemsidan.

Hör av dig om du önskar bidra med bilder eller text till webbplatsen. Ingen ekonomisk ersättning utgår vid publicering av text eller bilder.

Karin Gustafsson och Magnus Färjhage

karin@tilltro.se info@ramkvilla.com

Mina barndomsminnen från 1940-50-talet i Kyrkotorp och Skärbäck.

Jag är fritidsboende i Norrgårda Kyrkotorp sedan 1990. Vi köpte då huset som min morfar Gustaf Lilja lät bygga 1906. Jag är uppvuxen i Vetlanda men bor sedan 1963 på Lidingö. Det jag nu vill berätta är de härliga minnen jag har från min barndom när jag var på besök hos mina älskade morföräldrar Ester och Gustaf Lilja. De hade fostrat 8 barn men samtliga hade flyttat när jag var barn (två till Amerika). Morfar hade skomakeri i ett litet hus på gården. Dit kom "gubbar" långväga ifrån för att få sina skor halvsulade och klackade och för att få sig en pratstund. Morfar gjorde också kängor och finskor i skinn t.ex. chevraux. Jag tycker fortfarande om doften av skomakeri och jag glömmer aldrig när han hade gjort ett par riktiga läderstövlar till mig, vilken lycka. Mormor hade två kor och hönor. Hon hade två äggklädningsmaskiner där hon födde upp kycklingar, den ena för 500 ägg och den andra för 100. När kycklingarna blev större såldes de. Jag var ensamt barn här och blev nog ganska bortskämd av mina morbröder och min moster när de kom hit. Jag kommer ihåg en jul när jag var 5-6 år och det först kom en tomte från byn med ett paket och senare på kvällen kom också familjetomten. Jag vet fortfarande inte vem den första tomten var. Ibland fick jag följa med mormor på kafferep till byns tanter, Elsa Schneider, tant Augusta, Ester Kylner, Elsa i Gammeläng, Engbloms i Södraskog m.fl. På den tiden fanns det två affärer här i byn, nästan mitt emot varandra. Den ena ägdes av Paul Rhen och den andra av Erik Hultén. Hos Paul sköttes affären bl.a. av Olle i Lillegården och det var full kommers, det fanns ju allt från kaffe, mjöl, tyger, krattor och spadar. Ibland fick jag den stora äran att "hjälpa till" bakom disken och det var märkvärdigt för en 10-årig flicka (Olle var snäll han). Paul Rhen förolyckades tyvärr i en brand när hela huset och affären brann ner på 50-talet. Erik Hultén sålde i slutet

av 40-talet affären till Ingrid och Stanley Arwedsson som kom från Skåne och hade två små gulliga barn, Agneta och Greger. Tillsammans med dem hade vi många roliga stunder. Ett par somrar hade de servering i trädgården. Där fick jag hjälpa till att servera gästerna. En gång kom ett par officerrare med bil och ville ha en beställning på över 200 bullar till en manöver. Bullarna skulle hämtas morgonen därpå. Då blev det fart i familjen Arwedssons kök. Ingrid, mormor, mamma och mormors syster bakade för fullt hela natten och bullarna var färdiga för leverans i tid. Efter några år blev Stanley sjuk och var tvungen att upphöra med affären. Huset köptes då av Ingrid och Tore Holst. Mitt emot Norrgårda bodde faster Emilia, som var syster till min morfar. Hon var född handikappad och hade två stora kryckor och kom så småningom till ålderdomshemmet i Ramkvilla. Efter henne kom en man som hette Janne Jansson och han målade tavlor och spelade fiol och blev lite väl pigg när det var fest, kanske inte så bra för ett barn att se.

Ett annat minne är jularna när byns alla ungdomar åkte släde eller vagn till julottan i Ramkvilla, då var jag stolt som fick följa med de vuxna även om det var tidigt på morgonen. Morfar gick bort 1951 och mormor dog 1953. Norrgårda såldes då till Gunnar Karlsson, som i många år hade cykelverkstad i den f.d. skomakareverkstaden. Han sålde även TV-apparater. När våra barn var små hyrde vi några somrar Helges torp i Ängaholm, så även mina barn har barndomsminnen härifrån. 1990 köpte vi Norrgårda efter Gunnar Karlsson. Vi fick mycket hjälp med renovering av min morbror Bengt Lilja och av Herman Grankvist. Vi har nu även sett våra barnbarn växa upp här på somrarna med många roliga minnen t.ex. golfskola med Erik Blomqvist. Alla bybor från min barndom är dessvärre borta, den siste som nyligen gick bort var Olle Johansson i Lillegården.

Jag är nu här hela somrarna och även övriga årstider och jag gläds mycket

år att se att många unga familjer har bosatt sig här och gör byn full av liv.

Eivor Dahlstedt

Ramkvilla till låns 1949-2016

Fortsättning och avslutande delen

Jag gjorde min militärtjänst på I 1 utanför Stockholm men fem av mina tjugofyra månader i det militära förlades till I 11 i Växjö som stod för den sambandsutbildningen inom infanteriet i Sverige på den tiden, och ytterligare tre månader vid kadettskolan hos I 16 i Halmstad året efter. Ramkvilla var inom räckhåll från båda vilket var perfekt för min del. Kadettskolan var en officerskurs på sommaren så då kunde jag bo i Högarör på helgerna, men perioden i Växjö året före sträckte sig över vintern 68/69 då det var skapligt kallt, och mer än en helg minns jag att Iris Lamme helt sonika bäddade upp en säng åt mig i herrgården - det fanns gott om tomma bäddar där vid den tiden på året utan pensionatsgäster. Det gick inte att få upp någon vidare värme i huset i Högarör när det var minus trettio grader ibland. Under den perioden lärde jag också känna Klas Håkanson bättre än tidigare eftersom han låg inne samtidigt i Växjö. Vi hade gått om varandra lite, på grund av ålderskillnaden, men har varit goda vänner sedan dess. Klas och Cajsa blev så småningom vårt "ankare" i Ramkvilla och även våra respektive barn har haft riktigt kul ihop.

Amalia och Jonas Englund flyttade från sitt hus till en hyreslägenhet i Dalboområdet ett par år efter vi tagit över det gula huset på Mejerigränd 3, så där kom vi nära varandra även senare i livet. Så fort vi tände ljuset i köket ringde Jonas. Våra små barn sprang ofta över och trakterades med Pommac och potatischips av Amalia som fortfarande efter 30 år i Ramkvilla inte pratade svenska. Vi fick lära ungarna att säga "I have to go home now" innan de sprang hem igen. Vårt hus hade ursprungligen

varit mejeriets förråd med en tvårumslägenhet på ovanvåningen, när mejeriet revs byggdes förrådet om invändigt samtidigt som de fem villorna runt omkring uppfördes. Efter att huset bytt ägare ett par gånger köpte vi det 1984. Vi hade då hunnit med två utlandsjobb på 1970- och 1980-talet och behövde en fast punkt i tillvaron, nu även med två små barn. Med hjälp av Cajsa och Klas hittade vi rätt och kan se tillbaka på 31 års "alternativboende" med härliga grannar. Grändens sex villor, varav två var barnlösa, härbärgerade 12 barn och det var ett fasligt tjoande och tjimmande på gatan så länge det var ljust ute. Enastående och säker miljö för ungarna. Mejerigränd blev också en krok att hänga den mentala hatten på under ytterligare två utlandsperioder, båda i Hongkong, samt en mellanperiod på fem år i Göteborg, och det har verkligen känts som hemma varje gång man satte nyckeln i dörren. Minnena är många och härliga, från bad och vandringsleder och utflykter åt alla håll, till glasbruksrundor, kanotfärder, husbåtsäventyr, kräftfiske, jakt och julgranshuggning, vi har till och med haft två grisar ihop med Cajsa och Klas, massor av tillfällen till träffar med alla vännerna från ungdomen, ingen nämnd och ingen glömd. Plus alla nya bekantskaper som ständigt kommit glidande från höger och vänster.

Oväntade projekt är också speciella minnen, som tanken att starta ett dansband i Ramkvilla. När Birgit Lamme fyllde jämna 40 för ett hemligt antal år sedan fick hon för sig att jag och Hans Söderberg skulle jamma på hennes fest. Hans och jag har musicerat ihop av och till sedan vi var tonåringar - han på klaviatur och jag på gitarr, och vi kom inte undan nu när Birgit pockade på detta. Hon är rätt bestämd av sig. På omvägar hade vi hört talas om en nyinflyttad på Hallsnäs som också spelade gitarr, Torbjörn Nygren som är pappa till Robert som var en liten knatte då. Så kanske ändå? Lite fylligare om vi är tre? Sagt och gjort - efter världshistoriens kortaste repetition där vi spelade tre takter vardera på ett 40-tal

låtar bestämde vi oss. När dansen var i full gång och larmet öronbedövande, åtminstone för "orkestern", sade Johnny Hördegård till min Elisabet som han då dansade med att "nu spelar visst grabbarna på varsin låt!". Denna inledning på dansbandskarriären måste ha låtit förskräcklig men blev ändå början till någonting nytt och roligt, och när vi lade av drygt 15 år senare var vi fem i bandet inklusive vår vokalist Pernilla Delfelt som bodde i Landsbro, och Olle Örtman i Skärbäck. Som längst norrut spelade vi i Linköping (och faktiskt i Stockholm en gång) och i söder i Malmö. "HOTS med Pernilla", vila i frid.

2017 fyller vi 70 år och "allt har sin tid" som vår granne Kerstin sade när vi berättade att vi skulle sälja huset. Vår dotter Maria med familj har flyttat in i en villa utanför Stockholm och har svårt att pendla 38 mil till Ramkvilla med tre små barn som dessutom inte gillar att åka bil. Hennes bror Mikael som bor i New York tycker också att det blir för långt. Åldern tar ut sin rätt också, sist jag var uppe på taket för att byta en tegelpanna tog det 1 minut att ta sig upp och ut tillnocken - och 30 minuter att ta sig tillbaka. Det gick fortare förr. Mossan är på väg att vinna kampen över gräset i trädgården och även stenplattorna vid ingången håller på att försvinna under samma gröna, mjuka täcke. Dags att göra något åt det och vi har nu haft nöjet att välkomna familjen Djerf med en ny generation småttingar som tagit över Mejerigränd 3 i april 2016.

Men vi kommer nog och gästar i Ramkvilla med jämna mellanrum. Hos någon...

Ingvar Fröberg, maj 2016

Redaktionen och alla läsare som har hört av sig tackar Ingvar! Det är verkligen ett stycke historia du bjudit på – berättat på ett mycket underhållande sätt. Du har inspirerat fler att skriva, som vi bl a ser i detta nummer. Och mer kommer.. ☺

Glad sommar hälsar redaktionen!